

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/199158,W-Toruniu-uczczono-pamiec-Polakow-ratujacych-Zydow-pod-okupacja-niemiecka.html>

27.04.2024, 23:01

W Toruniu uczczono pamięć Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką

- Pamięć i prawda o polskich Sprawiedliwych, o relacjach polsko-żydowskich jest częścią naszej narodowej tożsamości. Dzisiaj świadectwo polskich Samarytan, polskich Sprawiedliwych jest bardzo potrzebne Polsce, Europie i światu. Świadectwo tych, którzy dobrem płynącym z serca pokonali zło niemieckiego nazizmu - powiedział dr Karol Nawrocki, prezes Instytutu Pamięci Narodowej, podczas uroczystości w Sanktuarium NMP Gwiazdy Nowej Ewangelizacji i św. Jana Pawła II w Toruniu.

Uroczystości w Toruniu upamiętniające Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką – 20 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Uroczystości w Toruniu upamiętniające Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką. Na zdj. o. Tadeusz Rydzyk – 20 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Uroczystości w Toruniu upamiętniające Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką. Tablicę z nazwiskami polskich Sprawiedliwych odsłonił ambasador Izraela dr Yacov Livne (P) i prezes IPN Karol Nawrocki (L) – 20 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Uroczystości w Toruniu upamiętniające Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką

- 20 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Uroczystości w Toruniu upamiętniające Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką

- 20 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Uroczystości w Toruniu upamiętniające Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką

- 20 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Uroczystości w Toruniu upamiętniające Polaków ratujących Żydów pod okupacją

niemiecką. Na zdj. Yacov Livne, ambasador Izraela w Polsce - 20 marca 2024. Fot. Mikołaj

Bujak (IPN)

Uroczystości w Toruniu upamiętniające Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką

- 20 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Uroczystości w Toruniu upamiętniające Polaków ratujących Żydów pod okupacją

niemiecką. Na zdj. dr Karol Nawrocki, prezes IPN - 20 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Uroczystości w Toruniu upamiętniające Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką

- 20 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Uroczystości w Toruniu upamiętniające Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką

- 20 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Uroczystość odbyła się 20 marca 2024 roku z okazji zbliżającego się Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką. Obchody rozpoczęły się w południe Mszą Świętą sprawowaną w intencji Polaków zamordowanych za pomoc Żydom w czasie II wojny światowej. Po Eucharystii uczestnicy przeszli do Kaplicy Pamięci, gdzie na tablicy zostały odsłonięte kolejne nazwiska Polaków, którzy ponieśli śmierć ratując Żydów.

Upamiętniono rodzinę Paprotów: Agnieszkę, Bronisławę, Marię, Stanisława, Zofię oraz Franciszka Rowińskiego, Brunona Szupina i Wojciecha Siuzdaka. Symbolicznego odsłonięcia nazwisk dokonali ambasador Izraela w Polsce dr Yacov Livne i prezes IPN dr Karol Nawrocki.

List od prezydenta Andrzeja Dudy odczytał zastępca szefa Kancelarii Prezydenta RP Piotr Ćwik.

W uroczystości wzięli udział także m.in. prof. Grzegorz Berendt, dyrektor Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, rektor Akademii Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu o. dr Zdzisław Klafka, prezydent miasta Torunia Michał Zaleski.

Toruńska Kaplica Pamięci i znajdujący się obok świątyni Park Pamięci Narodowej pielęgnują pamięć o bohaterskich Polakach, którzy z narażeniem swojego życia ratowali Żydów. Polska była jedynym krajem w okupowanej przez Niemców Europie, w którym za taką pomoc grodziła kara śmierci.

Organizatorami środowych uroczystości byli: Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Toruniu, Akademia Kultury Społecznej i Medialnej, Fundacja Lux Veritatis oraz Muzeum „Pamięć i Tożsamość” im. św. Jana Pawła II.

* * *

24 marca 2024 roku minie dokładnie 80 lat od zamordowania przez Niemców [rodziny Ulmów z Podkarpacia](#) oraz ukrywanych przez nich Żydów z rodzin Goldmanów, Didnerów i Grünfeldów.

Dzień ten ustanowiono – jak zapisano w treści ustawy – „w hołdzie Obywatelom Polskim – bohaterom, którzy w akcie heroicznej odwagi, niebywałego męstwa, współczucia i solidarności międzyludzkiej, wierni najwyższym wartościom etycznym, nakazom chrześcijańskiego miłosierdzia oraz etosowi suwerennej Rzeczypospolitej Polskiej, ratowali swoich żydowskich bliźnich od Zagłady zaplanowanej i realizowanej przez niemieckich okupantów”. Święto jest wyrazem czci dla wszystkich Polaków, którzy, okazując miłosierdzie i współczucie, pomagali Żydom systematycznie mordowanym przez niemieckich oprawców.